

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra primární a preprimární pedagogiky

Bakalářská práce

**Zkušenosti mateřských škol s realizací projektu v rámci OP VVV
Šablony**

Vypracovala: Jitka Mísařová

Vedoucí práce: Mgr. Dita Podhrázká, Ph.D.

České Budějovice 2023

Prohlašuji,

že jsem autorem této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Českých Budějovicích dne 26. března 2023

Jitka Mísařová (v.r.)

Poděkování

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Ditě Podhrázké, Ph.D. za odborné vedení, konzultace a čas, které mé práci věnovala. Chtěla bych poděkovat také respondentům za vyplnění dotazníku, své rodině a kolegům za podporu a trpělivost během celého mého studia.

Abstrakt:

Bakalářská práce je zaměřena na zkušenosti mateřských škol s realizací projektu Šablony v Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se zabývá Evropskými strukturálními a investičními fondy, popisuje Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání od jeho prioritních os až po udržitelnost projektu. Praktická část se zabývá konkrétními zkušenostmi vedoucích pracovníků s projektem, které byly zjišťovány formou kvantitativního dotazníkového šetření. Dále je v praktické části uvedena konkrétní žádost o podporu.

Klíčová slova:

Evropské strukturální a investiční fondy, Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, Šablony, podpora, projekt

Abstract:

This bachelor thesis is focused on the experience of nursery schools with the implementation of the project Templates in the Operational Programme Research, Development and Education. The thesis is divided into theoretical and practical part. The theoretical part deals with the European Structural and Investment Funds, describes the Operational Programme Research, Development and Education from its priority axes to the sustainability of the project. The practical part deals with the specific experience of managers with the project, which were examined in the form of a quantitative questionnaire survey. Furthermore, a specific request for support is indicated in the practical part.

Keywords:

European Structural and Investment Funds, Operational Programme Research, Development and Education, Templates, support, project

OBSAH

ÚVOD.....	7
1 EVROPSKÁ UNIE A JEJÍ FINANCOVÁNÍ.....	8
1.1 Evropské strukturální a investiční fondy.....	8
1.2 Přehled Evropských strukturálních a investičních fondů.....	9
2 OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ.....	11
2.1 Prioritní osy, investiční priority a specifické cíle OP VVV.....	12
2.1.1 Prioritní osa: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj.....	13
2.1.2 Prioritní osa: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.....	13
2.2 Administrace OP VVV Šablony.....	15
2.3 Přehled šablon/aktivit OP VVV v pojetí mateřské školy.....	18
2.4 Financování OP VVV Šablony.....	24
2.5 Publicita OP VVV Šablony.....	25
2.6 Udržitelnost OP VVV Šablony.....	26
3 METODIKA VÝZKUMU.....	28
3.1 Výzkumné cíle.....	28
3.2 Výzkumné otázky.....	28
3.3 Metodika výzkumného šetření.....	28
3.4 Výzkumný soubor.....	29
3.5 Výstupy z dotazníkového šetření.....	29
4 NÁVRH ŽÁDOSTI O PODPORU.....	37
4.1 Popis mateřské školy.....	37
4.2 Dotazníkové šetření.....	37
4.3 Kalkulačka indikátorů.....	38
4.4 Žádost o podporu.....	40
5 DISKUZE.....	47
ZÁVĚR.....	49
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ.....	51
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	55
SEZNAM PŘÍLOH.....	56

ÚVOD

Cílem této bakalářské práce je zjistit, s jakými problémy se setkávají vedoucí pracovníci mateřských škol při zpracování projektu Šablony.

Teoretická část obsahuje popis Evropských strukturálních a investičních fondů, v jejichž rámci byl vyhlášen Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, který je v práci popsán detailněji. Jsou zde uvedeny jeho cíle, průběh administrace a aktivity, které mohou mateřské školy v rámci svého projektu realizovat. Dále je v teoretické části nastíněn postup financování, udržitelnost a publicita projektu.

Praktická část práce přináší výsledky kvantitativního dotazníkového šetření, kde byly využity zkušenosti vedoucích pracovníků mateřských škol s realizací projektu Šablony. Součástí této části je rovněž konkrétní žádost o podporu mateřské školy.

Toto téma jsem si vybrala, jelikož se domnívám, že investice do vzdělávání dětí by měly být prioritou naší společnosti, a to již od preprimárního vzdělávání. Dalším důvodem výběru tématu je má osobní zkušenost s Operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání (projekt Šablony), který pro mateřské a základní školy administruji, což mi umožňuje vidět posun ve vzdělávacím procesu dětí a žáků. Pedagogové se prostřednictvím finančního příspěvku ze Šablon mohou například častěji účastnit dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které zvyšuje kvalitu jejich vzdělání, ta se následně přenáší na výchovu a vzdělávání naší budoucí generace. Je zajímavé sledovat pokroky dětí ohrožených školním neúspěchem, jak se daří jejich problémy v rámci realizace projektu eliminovat.

1 EVROPSKÁ UNIE A JEJÍ FINANCOVÁNÍ

Evropská unie sjednocuje státy s různými ekonomickými možnostmi, hospodaří podle společného rozpočtu, který je prostředkem společného financování, společných požadavků a potřeb daných států. Finanční vztahy jsou postaveny zejména na dojednaných principech na základě přijatých ujednání členských zemí. Veřejné finance slouží k přerozdělování finančních prostředků nevratného charakteru na financování rozmanitých rozvojových aktivit, jež vedou ke zlepšování koheze a konvergence. Zásadní je podpora rozvoje zaostávajících regionů. Veřejné finance se podílejí na naplňování cílů Evropské unie (Peková, 2005).

Členské státy Evropské unie se vzdaly části své suverenity ve prospěch daného společenství, což přináší výhodu při řešení problémů, jež by jednotlivé členské státy nebyly schopny řešit buď vůbec, nebo by je nemohly efektivně řešit samostatně (Peltrám, 2009).

1.1 Evropské strukturální a investiční fondy

Evropské strukturální fondy jsou prostředkem hospodářské politiky a sociální soudržnosti. Byly založeny za účelem snižování rozdílů mezi regiony a kompenzací různých sociálních a ekonomických situací v regionech členských zemí (při respektování jejich kulturních a historických hodnot) prostřednictvím rozvojových programů a projektů. Principem strukturální politiky je solidarita zemí se značným ekonomickým potenciálem vůči ekonomicky slabším státům a regionům (Boháčková & Hrabánková, 2009). Aktivity financované ze strukturálních a investičních fondů musí kopírovat přesné potřeby, stanovené v jednotlivých regionech a členských státech (Vilamová, 2004).

Při snaze o snižování rozdílů se Evropská unie opírá o pět základních principů:

- Princip monitorování a vyhodnocování - cílem je průběžné pozorování a evaluace využívání ze zdrojů Společenství z aspektu finančního a věcného.
- Princip koncentrace - spočívá v přiřazení největšího množství prostředků do regionů s nejkritičtějšími problémy.

- Princip partnerství - kooperace mezi Evropskou komisí a adekvátními orgány na úrovni národní, regionální a místní.
- Princip programování - cílem je uskutečňovat společnou akci Společenství a členských států k dopracování se ke stanoveným cílům prostřednictvím procesu organizování, rozhodování a financování v posloupných fázích. Výsledkem je skutečnost, že se pomoc uskutečňuje na základě víceletých a víceoborových programů.
- Princip adicionality (doplňkovosti)- finance z Evropské unie mají doplňovat finance konečného příjemce dané podpory, což by mělo vést k jeho snaze o vyšší efektivnost a zodpovědnost při zacházení s danou podporou (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006).

Na úrovni Evropské unie jsou strukturální a investiční fondy hlavním zdrojem investic. Jejich soustava je proměnná v závislosti na procesním vývoji evropské integrace, což může znamenat měnící se počet fondů a případné změny v jejich financování a činnosti (Kučerová, 2006).

1.2 Přehled Evropských strukturálních a investičních fondů

Evropská unie má 5 strukturálních a investičních fondů:

a) Evropský fond pro regionální rozvoj (dále jen EFRR)

Cílem EFRR je primárně odstraňování a zmírňování existujících rozdílů ve znevýhodněných či zaostávajících regionech, a to především za pomoci jak veřejných, tak soukromých investic (Marek & Kantor, 2007). Klíčovými oblastmi podpory jsou malé a střední podniky, inovace a výzkum, digitální agenda a nízkouhlíkové hospodářství. EFRR je ze všech investičních a strukturálních fondů nejobjemnější, pokud jde o finanční oblast (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015).

b) Evropský sociální fond (dále jen ESF)

ESF je zaměřen na rozvoj lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání, ale také především na rozvoj zaměstnanosti se zaměřením na vznik pracovních míst, a podporu začlenění (návrat do zaměstnání atd.) dlouhodobě nezaměstnaných osob a rovněž osob znevýhodněných na trhu práce (Sodomka & Šporcl, 2004).

Kvalita vzdělávání se promítá do vzdělávací politiky jednotlivých států. Představuje vztah společnosti ke vzdělávání pro děti, mládež, ale i pro dospělé jedince po celou dobu jejich života. Vyspělé země mají ve svých koncepčních materiálech zařazené vzdělávání jako jednu z prioritních oblastí (Kohout, 2007).

c) Fond soudržnosti (dále jen FS)

Prostředky z FS jsou směřovány na podporu rozvoje států jako celků, nikoliv jednotlivých oblastí a regionů. To znamená, že se intervence FS zaměřuje na velké projekty především v oblasti životního prostředí (zlepšování, ochrana atd.) a dopravní infrastruktury (Přichystal & Chytil, 2008).

d) Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (dále jen EZFRV)

Hlavními cíli EZFRV jsou zvyšování konkurenceschopnosti odvětví zemědělství jako celku, zlepšování kvality života venkovského obyvatelstva a obecně životního prostředí. Nedílnou součástí je rovněž zvyšování kvality v oblasti komunitní pospolitosti a v zachování a vytváření pracovních míst na venkově (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015).

e) Evropský námořní a rybářský fond (dále jen ENRF)

ENRF se zabývá podporou, respektive financováním námořní a rybářské politiky. Cílem fondu v České republice je pomoci rybářům k trvale udržitelnému rybolovu (zabránění snížení populace vodních živočichů pod kritickou hranici atd.) a podporovat projekty, které vedou ke zvyšování konkurenceschopnosti subjektů v oblasti rybolovu a zároveň k ochraně a zlepšování životního prostředí (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015).

2 OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále jen OP VVV) je několikaletý program, umožňující oprávněným žadatelům čerpat finanční prostředky z Evropských strukturálních a investičních fondů v daném programovém období. Cílem programu je snaha přiblížit Českou republiku k ekonomice, jejíž strukturu tvoří erudované, motivované a tvůrčí pracovní síly, jenž se podílí na tvorbě hodnotných výsledků výzkumů, využitelných pro zesílení konkurenceschopnosti ČR. OP VVV je v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2017a).

OP VVV se orientuje na kvalitu vzdělávání a její zvýšení, stará se o podmínky pro kvalitní výzkum, který chce souběžně prolínat se vzděláváním a s trhem práce, zároveň podporuje rovné přístupy ke vzdělávání. Snaží se o eliminaci rizika nezdaru mladých lidí ve vzdělání prostřednictvím kvalitní a především efektivní odborné přípravy a vzdělávání, sociální pospolitosti, spravedlnosti, a podpory kreativity, inovací a rozvoje podnikatelských schopností (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2017a).

Projekt z OP VVV můžeme nazvat „zjednodušeným projektem“, kde je možné aplikovat tzv. „zjednodušené vykazování výdajů“. Zjednodušený projekt se skládá z předem stanovených standardizovaných aktivit, tvořených dílčími jednotkami. Dané jednotky mají určenou výši jednotkového nákladu, který je potřebný ke splnění jednotkového výstupu. Součet jednotkových nákladů aktivit dává dohromady její kompletní náklady a součet nákladů veškerých navolených aktivit tvoří rozpočet projektu. Reálná výše způsobilých výdajů je vykalkulována z počtu splněných jednotek doložených výstupy a určených jednotkových nákladů (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016). Projektový záměr je strukturovaně zformulován a je předem dáno, jak dlouho bude projekt trvat a jak velký objem financí bude pro danou školu uvolněn (Doležal et al., 2013).

Oprávněnými žadateli jsou například mateřské a základní školy, nezřizované organizačními složkami státu, jež ve školním roce, v jehož průběhu předkládají žádost o podporu, mají alespoň jedno dítě/žáka. Dále o podporu mohou žádat mateřské a základní školy zřízené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podle školského

zákona [zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů], jež ve školním roce, v jehož průběhu předkládají žádost o podporu, mají alespoň jedno dítě/žáka (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

V rámci OP VVV je kladen důraz na horizontální principy. Z pohledu Evropských strukturálních a investičních fondů mají dlouhodobý význam. Jejich záměrem je přinést do intervencí strukturálních a investičních fondů přidanou hodnotu a podílet se tak na zvyšování kvality projektů (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006). V OP VVV se jedná konkrétně o následující principy:

- Rovnost mezi muži a ženami: cílem tohoto principu je, aby žadatelé zohledňovali charakteristické potřeby jednotlivých skupin, využívali možnosti k eliminování potenciálních překážek a zabránili tak případné diskriminaci na základě pohlaví.
- Rovné příležitosti a zákaz diskriminace: významem principu je respektování zásady rovných příležitostí a ochrana znevýhodněných jedinců či celých skupin před diskriminací a segregací (např. dětí nebo žáků s podpůrnými opatřeními, romských dětí aj.).
- Udržitelný rozvoj: záměrem principu je nepodporovat projekty, jejichž realizace by mohla mít negativní dopad na udržitelný rozvoj, jelikož problematika zásad udržitelného rozvoje je nedílnou součástí realizace každého projektu a jeho hodnocení (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006).

2.1 Prioritní osy, investiční priority a specifické cíle OP VVV

OP VVV má ve svém strategickém dokumentu prioritní osy (základní jednotky operačního programu), které naplňují jeden nebo více investičních/tematických cílů. Pro výzvy k podávání zjednodušených projektů do OP VVV jsou podstatné níže uvedené prioritní osy. Ke každé z nich je přiřazen fond (z něhož je realizováno financování), investiční priority a specifické cíle související s investiční prioritou.

2.1.1 Prioritní osa: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

Osa se zaměřuje na zkvalitnění strategického vedení vysokých škol, které míří ke zdokonalení a otevřenosti vzdělávání na vysokých školách. Dalším dílčím cílem je rozvoj lidských zdrojů pro výzkum a vývoj a podpora výuky spojené s výzkumem.

Fond: Evropský sociální fond

Investiční priority:

1. zkvalitnění a zefektivnění přístupu k vyššímu odbornému a vysokoškolskému (terciárnímu) vzdělávání a rovnocennému vzdělávání, především co se týče znevýhodněných jedinců a skupin, za účelem zvýšení účasti na vzdělání a jeho úrovni.

Specifické cíle související s investiční prioritou:

1. zkvalitnění vysokoškolského vzdělávání a především jeho relevance pro potřeby pracovního trhu a uplatnění studentů;
2. navýšení prezence studentů socioekonomicky znevýhodněných, z etnických menšin (Romové apod.) a se specifickými potřebami na vysokoškolském vzdělávání a zároveň pokles jejich studijního nezdaru;
3. zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách v oblasti celoživotního vzdělávání;
4. zajištění strategického vedení a kvality vysokých škol a optimální rozvoj a efektivní nastavení hodnoticího systému na vysokých školách;
5. zkvalitnění podmínek v oblasti výzkumu a vývoje, a to z hlediska rozvoje lidských zdrojů i vyučování spojeného s výzkumem (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

2.1.2 Prioritní osa: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Osa se zaměřuje na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich sociální začlenění, na kvalitu vzdělávání předškolních dětí a jejich snazší přechod na základní školu, na zkvalitnění vzdělávání a výsledků v klíčových kompetencích, na rozvoj koncepčního řízení a evaluaci ve vzdělávání, na kvalitní přípravu začínajících

a budoucích pedagogických pracovníků, na kvalitnější odbornou přípravu a vzdělávání v návaznosti na posílení jejich významnosti na trhu práce.

Fond: Evropský sociální fond

Investiční priority:

1. socioekonomické začlenění znevýhodněných skupin (např. Romové);
2. podpora rovnocenných možností a eliminace veškerých podob diskriminace;
3. zredukování a prevence ukončování školní docházky předčasně a posílení rovnocenného přístupu ke kvalitně zpracovaným plánům vedoucím k rozvoji preprimárního, primárního a sekundárního vzdělávání, posílení příležitostí pro zpětné zapojení do vzdělávacího systému a odborné přípravy v rámci formálního vzdělávacího systému i mimo něj.

Specifické cíle související s investiční prioritou:

Cíl související s investiční prioritou č. 1:

1. sociální zapojení dětí a žáků včetně integrace romských dětí do vzdělávacího procesu

Cíl související s investiční prioritou č. 2:

1. zkvalitnění podmínek pro inkluzivní vzdělávání

Cíle související s investiční prioritou č. 3:

1. zkvalitnění vzdělávání u předškolních dětí a ulehčení jejich přechodu z mateřské na základní školu;
2. zlepšení edukace v rámci klíčových kompetencí žáků a jejich výsledků;
3. rozvoj hodnocení kvality vzdělávání a jeho strategického řízení;
4. zvýšení kvality přípravy začínajících a nastávajících pedagogů;
5. zkvalitnění vzdělávání a odborné přípravy s důrazem za zesílení jejich významu a uplatnění na pracovním trhu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

2.2 Administrace OP VVV Šablony

V pravidlech pro žadatele a příjemce zjednodušených projektů vytvořených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (2016) je uveden postup administrace a vyplývá z něj následující text.

Administrace projektů OP VVV probíhá v systému IS KP14+, jenž je součástí aplikace MS2014+, a to od prvotního sepsání žádosti až po závěrečnou zprávu o realizaci. Další administrace probíhá přes informační systém Evropského sociálního fondu (IS ESF2014+), který slouží k evidenci podpořených osob OP VVV a pro výpočty indikátorů, sloužící pro zprávy o realizaci projektu. Tyto indikátory se následně promítají do systému IS KP14+. Oba systémy jsou vzájemně propojeny (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

Administraci projektu může žadatel zpracovávat sám, nebo může využít externí pracovníky, kteří pro něj celou administraci zaštití (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

Před samotným zpracováním žádosti o podporu je žadatel povinen vyplnit dotazník v systému Sběru dat (UIV), jehož výstup je nedílnou součástí žádosti. Dle odpovědí získaných z dotazníku vyplyne výstup nejhůře hodnocené oblasti, na níž je potřeba navázat předem danou šablonou – na výstupovém dotazníku jsou vyjmenovány šablony, jež rozvoj dané oblasti podporují. Cílem projektu je v souvislosti s danou nejhůře hodnocenou oblastí její zlepšení (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

Žádost o podporu podává žadatel výhradně elektronicky v systému IS KP14+. Z tohoto důvodu je nutné, aby vlastnil osobní elektronický podpis. Společně s žádostí o podporu dokládá žadatel povinné, nepovinné či povinně volitelné přílohy (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

Způsobilý je takový žadatel, který splňuje definici oprávněných žadatelů partnerů ve výzvě, není v insolvenčním řízení nebo v likvidaci, není proti němu vedeno exekuční/správní řízení či daňová exekuce/vykonávací řízení, splňuje podmínky bezdlužnosti, je trestně bezúhonný a s finančním příspěvkem předložil své vlastnické vztahy, seznam svých skutečných majitelů, má zajištěny vlastní prostředky na realizaci

projektu a souhlas zřizovatele s realizací projektu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

Aktivitu projektu si volí žadatel podle aktivit určených ve výzvě, jež může obsahovat povinné aktivity, které si žadatel musí zvolit na celou dobu realizace projektu. V případě, že v průběhu realizace projektu zjistí, že danou aktivitu nemůže realizovat, je možné požádat řídicí orgán o změnu aktivit – schválení či neschválení změny je plně v kompetenci řídicího orgánu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

Před zadáním aktivit do systému IS KP14+ je potřeba vyplnit tzv. „kalkulačku indikátorů“, jedná se o povinnou přílohou žádosti o podporu. V kalkulačce žadatel vidí celkový rozpočet a jednotkovou cenu za každou aktivitu (tzv. šablonu), z této ceny se následně vypočítá celková hodnota šablony. Ke stanovení rozpočtu, z něhož může žadatel jednotlivé šablony čerpat, je potřeba nejprve zadat celkový počet žáků školy. Tím se vygeneruje maximální dotace, jež může být dané škole poskytnuta. Ke každé šabloně, kterou chce žadatel v rámci projektu realizovat, zadá její počet a takto pokračuje až do vyčerpání rozpočtu. Kalkulačka počítá také hodnoty indikátorů, které žadatel následně vyplňuje přímo v žádosti o podporu v IS KP14+. Indikátory slouží pro srovnávání cíle/plánu nebo postupu v určitých částech implementace, monitorují průběh a výsledek provedení daného projektu v souvislosti s jeho cíli. Po dobu projektu jsou sledovány indikátory výsledkové a výstupové. Souhrn podstatných indikátorů vztahujících se k danému projektu je zveřejněn ve výzvě (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

Po vyplnění všech potřebných polí v žádosti o podporu žadatel žádost finalizuje a elektronicky podepíše. Tímto krokem se žádost automaticky dostává do stavu „podána“ na řídicí orgán a nastává etapa schvalování projektu. Řídicí orgán kontroluje přijatelnost projektu a jeho formální náležitosti. Při kontrole přijatelnosti se například posuzuje, zda žadatel splňuje definici konečného uživatele, zda projekt nemá prokazatelný negativní vliv na horizontální principy, zda je v souladu s příslušnou legislativou České republiky a Evropské unie aj. Při nesplnění jednoho předepsaného kritéria v rámci kontroly přijatelnosti je jeho žádost o podporu automaticky vyřazena z další administrace. Kontrola formálních náležitostí znamená kontrolu administrativního souladu projektu (například, zda jsou v žádosti o podporu vyplněné

veškeré stanovené údaje, zda jsou požadované přílohy v odpovídající formě a splňují veškeré předepsané náležitosti). Obecně platí, že případě nesplnění jednoho nebo více předepsaných kritérií je žadatel vyzván k opravě, pokud na tuto výzvu k opravě nezareaguje, je jeho žádost o podporu automaticky vyřazena z další administrace (Marek & Kantor, 2007).

V případě schválení žádosti o podporu řídicím orgánem je žadateli do systému IS KP14+ doručena interní depeše o této změně stavu žádosti (obvykle do 10 pracovních dnů od ukončení schvalovacího procesu). Dále je žadateli doručen právní akt o poskytnutí/převodu podpory, jenž obsahuje údaje o poskytovateli a příjemci dotace, její výši a účelu, době trvání projektu, rozdělení finanční podpory dle § 44 odst. 2 rozpočtových pravidel, formě poskytnutých prostředků a povinností, které má příjemce dotace v souvislosti s projektem (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

V průběhu realizace projektu má příjemce povinnost předkládat monitorovací zprávy, konkrétně průběžnou/né zprávu/y o realizaci a závěrečnou zprávu o realizaci. Četnost předkládání zpráv je stanovena v dané výzvě (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

V průběžné zprávě o realizaci příjemce předkládá výstupy a výsledky dosažené v daném časovém úseku a realizované jednotky, ze kterých jsou vypočteny způsobilé výdaje. K výstupům slouží příjemci předdefinované formuláře, kde žadatel popisuje průběh jednotlivých aktivit. Součástí průběžné zprávy o realizaci je i žádost o platbu (tvoří ji náklady zrealizovaných a doložených aktivit za daný časový úsek). Po předložení zprávy řídicí orgán kontroluje její formální a věcné náležitosti. V případě shledání nedostatků je příjemce dotace informován prostřednictvím interní depeše, kde jsou uvedeny důvody vrácení zprávy, a žadatel má možnost veškeré nedostatky v dané lhůtě vypořádat (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

V závěrečné zprávě o realizaci předkládá příjemce všechny výstupy a výsledky, které zrealizoval od poslední průběžné zprávy o realizaci až do konce fyzické realizace projektu. V závěrečné zprávě příjemce dotace také evaluuje celý projekt (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016). V rámci své evaluace popíše dosažené výsledky, aktivity, informuje řídicí orgán, zda splnil podmínky, parametry a indikátory, stanovené v žádosti o podporu a následně propsány do právního aktu

o poskytnutí/převodu podpory (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016).

2.3 Přehled šablon/aktivit OP VVV v pojetí mateřské školy

Mateřské školy si v rámci projektu mohly navolit různé aktivity. Tyto aktivity lze nazývat termínem šablony, jelikož jsou pro všechny příjemce přesně a stejně definovány. Jednotlivé šablony dovedou příjemce ke splnění vytyčených cílů jeho projektu.

Před podáním žádosti do dotačních výzev je velmi důležité naplánovat volbu aktivit tak, aby realizace odpovídala možnostem příjemce (Marek & Kantor, 2007).

Níže je uveden přehled šablon, které si mateřské školy mohly ve svém projektu navolit.

Školní asistent (dále jen „ŠA“) – jedná se o personální podporu, jejímž hlavním cílem je poskytování podpory nepedagogického charakteru těm dětem, u nichž hrozí riziko školního neúspěchu. Při jejich identifikaci je možné se zaměřit na konkrétní oblasti, např. nedostatečné rodičovské vedení (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b). U dětí ohrožených školním neúspěchem je zvýšená hrozba spočívající v negativním ovlivňování klimatu třídy i v pracovní morálce ostatních žáků. Z tohoto důvodu je potřeba jim věnovat zvýšenou pozornost (Knotová, 2014).

Školní speciální pedagog – jde o podporu personálního charakteru určenou pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „SVP“) s potřebou podpůrných opatření prvního stupně. Cílem školního speciálního pedagoga je především diagnostikovat potřeby dětí se SVP, vhodně na ně reagovat, participovat na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu nebo plánu pedagogické podpory s výsledkem úspěšného začlenění těchto dětí do kolektivu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b). Průcha a kol. (2013, s. 301) definují speciálního pedagoga jako „pedagoga, který má vzdělání a kvalifikaci pro práci s osobami vyžadujícími zvláštní péči ve školách a zařízeních speciálního školství“.

Školní psycholog – jedná se o personální šablonu, která je určena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami s potřebou podpůrných opatření prvního stupně. Cílem školního psychologa je poskytovat poradenství pedagogům a rodičům ve škole

i mimo ni. Zkoumá třídní klima, chování dětí, vyhotovuje diagnózy (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b). Školní psycholog je odborník, jenž absolvoval postgraduální přípravu v oblasti školní psychologie. Předností působení školního psychologa ve školských zařízeních je jeho znalost daného prostředí, čímž může zachytit obtíže žáků v počátku a včas zasáhnout a předcházet tím jejich rozvinutí (Průcha et al., 2013).

Sociální pedagog – jde o podporu personálního charakteru, kde sociální pedagog figuruje jako zprostředkovatel mezi rodinou, školou a dalšími institucemi (např. policií, zdravotním zařízením) dětí ohrožených školním neúspěchem (výběr těchto dětí je v pravomoci vedení školy). Sociální pedagog je nepedagogický pracovník, jehož cílem je předávat zjištěné informace pedagogům, kteří na základě jejich vyhodnocení mohou zvolit náležitý přístup k daným dětem (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b). Kraus (2000, cit. podle Procházka 2012, s. 74) uvádí tuto charakteristiku profese sociálního pedagoga: *„Jde o komplexní zabezpečování sociálně výchovné práce ve směru činností integračních (týká se osob, které potřebují odbornou pomoc, nachází se v ohrožení či v krizových životních situacích) a rozvojových (jedná se o zajištění optimálního rozvoje osobnosti ve směru zdravého životního způsobu, hodnotného naplňování volného času, což se týká vlastně celé populace, dětí a mládeže především).“*

Chůva – jedná se o podporu personálního charakteru, jejímž záměrem je podpora mateřských škol, které přijímají dvouleté děti. Chůva působí jako pomoc pedagogickému pracovníkovi při péči o tyto děti především v jejich samoobslužných činnostech (mytí, oblékání atd.), dále působí v oblasti rozvoje dítěte pomocí výtvarných praktik, her, čtení pohádek, slovní komunikace, trénování paměti atd. Chůva spolupracuje s rodiči či zákonnými zástupci dítěte při řešení problémů, dbá na bezpečnost dětí, dokáže poskytnout první pomoc v případě úrazu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b).

Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů a pracovníků MŠ – vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) – cílem této šablony je podpořit pedagogy v jejich rozvoji z profesního hlediska pomocí vzdělávacích programů, akreditovaných v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků prostřednictvím odborných seminářů,

workshopů a dalších vzdělávacích činností, které vedou k jejich profesnímu rozvoji (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b). Mužík (2012) popisuje další vzdělávání pedagogických pracovníků jako jejich profesní růst a rozvoj profesních kompetencí, a to prostřednictvím kurzů či seminářů pro nabytí obecných či specializovaných znalostí, odpovídající konkrétní profesní skupině pedagogů.

Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů MŠ – profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím sdílení zkušeností pedagogů z různých škol/školských zařízení prostřednictvím vzájemných návštěv – cílem této šablony je podpořit pedagogy při jejich práci ve výchově a vzdělávání za přispění oboustranné výměny zkušeností v rámci vzájemných návštěv, které povedou ke zvýšení kvality jejich práce (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020). Oblasti, v nichž mohou spolupracující pedagogové rozvíjet své poznatky, jsou například: individualizace vzdělávání a vedení portfolia dítěte, práce s dětmi dvouletými, předcházení logopedických poruch, negramotnost v mateřské škole, kooperace s rodiči dětí apod. Vzájemné sdílení zkušeností, potíží a námětů se v pedagogickém slovosledu dá pojmenovat slovem kolegiální, což je ztvárnění důsledněji plánované a zaměřené pedagogické kooperace (Lazarová et al., 2006).

Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů MŠ – profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím supervize/mentoringu/koučinku – cílem této šablony je podpořit pedagogy při jejich práci ve výchově a vzdělávání za pomoci koučinku, mentoringu či odborně vedené supervize, jež mají za cíl zvýšit kvalitu jejich práce. Supervizí je možné poskytnout pedagogům podporu, důležitou pro jejich rozvoj, která má následně dopad na zlepšení výuky. Jejím cílem je reflektovat pracovní proces s určitým nadhledem, např. s nástupem problémů hledat nové možnosti řešení. Při mentoringu dochází ke kolegiální podpoře, kdy mentor pomáhá pedagogickému sboru svými znalostmi a vědomostmi k profesnímu rozvoji. Cílem mentoringu je vybudování pozitivního klimatu v mateřské škole, kde se budou cítit bezpečně všichni zúčastnění. Koučink pomáhá pedagogům definovat jejich cíle a nacházet k nim cesty prostřednictvím rozvoje dovedností. Využívá procesy zkoumání a sebeobjevování k vytváření pochopení pedagoga samotného a k přijetí jeho odpovědnosti (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b).

Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů – profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím nových metod ve vzdělávání předškolních dětí – šablona je zaměřena na zdokonalení profesní kompetence pedagogů při vzájemné kooperaci s využitím mentoringu. Cílem šablony je spolupráce pedagoga (v roli „experta“), který disponuje zkušenostmi a znalostmi v dané oblasti (z pohledu forem a metod práce), s dalšími dvěma kolegy (v roli „začátečníka“). Oblastmi spolupráce jsou: čtenářská a matematická pregramotnost, cizí jazyky, polytechnické vzdělávání, ICT (Informační a komunikační technologie), osobnostně sociální rozvoj, inkluze (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b).

Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů – profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím zapojení odborníka z praxe do vzdělávání – cílem šablony je posílení spolupráce pedagogů s odborníky z praxe, která vede ke zlepšení vzdělávání předškolních dětí. Odborníkem z praxe se rozumí pracovník uznávaný ve svém oboru (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b).

Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů – profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím osobnostně sociálního rozvoje – šablona se v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřuje na rozvoj pedagogů v oblasti sebepoznání, komunikativních a kooperativních schopností, kompetencí pro vzdělávání bez předpojatosti a na rozvoj vlastní sebereflexe (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b). Mužík (2012, s. 32) uvádí: *„Rozvoj osobnosti do jisté míry může dotvářet zvládnutí rolí v pracovním i v osobním životě včetně osvojení modelů žádoucího jednání a chování.“*

Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů – profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi – skrze šablonu pedagogové absolvují v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vzdělávací edukační program zaměřený na osobnostně sociální rozvoj dvouletých dětí, zejména na jejich vývojové odlišnosti (psychosomatický vývoj), dále na postupy pedagogické práce z hlediska dětí dvouletých (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b).

Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů – profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím zahraniční stáže pedagogických pracovníků – cílem šablony je profesně rozvíjet pedagogické pracovníky prostřednictvím zahraničních stáží v EU, Norsku nebo na Islandu. Stáž probíhá formou stínování pedagogů v hostitelské škole/zařízení, rozhovory s nimi i s dětmi. V rámci stáže se může pedagog účastnit i odborných kurzů (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020).

Usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ prostřednictvím prevence logopedických vad a problémů komunikačních schopností u dětí – cílem šablony je zvýšit počet logopedických asistentů u předškolních pedagogů prostřednictvím vzdělávacích programů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a tím pozitivně přispět k bezprostřednímu řečovému vývoji předškolních dětí a předcházet tak logopedickým vadám či poruchám řeči (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b). Logopedickou prevenci v mateřské škole popisují Lipnická a Koubská (2013, s. 10) jako *„soubor opatření a činností učitelů i odborných zaměstnanců zaměřený na včasné předcházení (minimalizaci) vzniku nežádoucích jevů u jednotlivého dítěte nebo skupin dětí“*.

Usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ prostřednictvím individualizace vzdělávání v MŠ – šablona se zaměřuje na podporu předškolních pedagogů a jejich kompetencí v individualizaci vzdělávání předškolních dětí skrze vzdělávací program v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který cílí zejména na vedení dětského portfolia zaměřeného na individualitu a vnitřní rozdílnost předškolních dětí (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b).

Aktivity rozvíjející ICT (využití ICT ve vzdělávání) – cílem šablony je posílit kompetence pedagogů v oblasti užívání novodobých edukačních metod s využitím informačních a komunikačních technologií. Šablona se zároveň zaměřuje na rozvoj digitálních schopností a tvořivosti dětí a jejich iniciativního zapojení do vzdělávacího procesu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020).

Digitální vzdělávání dětí je důležitou součástí vzdělávání dnešní doby, jež má vliv na jejich další profesní uplatnění. Práce s informačními a komunikačními technologiemi v předškolním věku eliminuje pozdější rizika digitálního světa (Dočekal et al., 2019).

Rozvojové aktivity – projektový den ve škole – šablona se zaměřuje na rozvoj pedagogických kompetencí v oblasti projektového vzdělávání od přípravy po jeho vedení. Tyto kompetence směřují k rozvoji předškolních dětí v oblasti osobní a sociální. Projektový den je v režii jednoho pedagoga a odborníka z praxe, kteří společně kladou důraz na aktivizační metody a kooperativní učení. Kromě toho směřují děti k samostatnosti a rozvíjí u nich kritické myšlení a dbají na to, aby byly poznatky prakticky využitelné (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020). Smyslem projektové výuky je aktivita žáka, který díky ní získává možnost využít své samostatné myšlení, budované na praktickém základě z činností spojených s každodenním životem. Dostane příležitost řešit problémové situace včetně možnosti plánovat, organizovat a hodnotit svou práci, což má vliv na celkový rozvoj jeho osobnosti (Dömischová, 2011).

Rozvojové aktivity – projektový den mimo školu – cíl a zaměření šablony je stejné jako v předcházejícím případě (Rozvojové aktivity - projektový den ve škole), ale jen s tím rozdílem, že projekt musí probíhat mimo školní prostředí minimálně 10 km od sídla školy (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020).

Spolupráce s rodiči dětí MŠ a veřejností – odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí v MŠ – cílem šablony je předat rodičům dětí značnou míru informací, aby si mohli řádně promyslet veškeré okolnosti, které jsou spjaté s nástupem jejich dětí na základní školu. Realizace šablony probíhá prostřednictvím odborně zaměřených tematických setkávání rodičů za přítomnosti externího odborníka (např. logopeda, pracovníka pedagogicko-psychologické poradny), jejichž cílem je usnadnění přechodu dětí do základní školy. Setkání jsou zaměřena na styly výchovy, školní připravenost, zralost, sociální kompetence, emoční inteligenci a emoční připravenost dětí (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020). Rodiče se přirozeně obávají té podoby školy, kterou sami nezažili. Proto by jim měl být poskytnut dostatek nezkreslených informací o škole a o způsobu učení (Kasíková, 2005).

Spolupráce s rodiči dětí MŠ a veřejností – komunitně osvětová setkávání – šablona se zaměřuje na rozvoj kompetencí dětí v mateřských školách v oblasti vzájemného pochopení, komunitní odpovědnosti, mezigeneračního soužití a pozitivního postoje ke kulturní různorodosti prostřednictvím komunitně osvětového setkávání s rodiči, veřejností a příznivci školy skrze odborníka nebo odborný tým (spolky, organizace). Setkávání se zaměřují na posilování aktivního občanství, vzbuzení zájmu o dění v dané oblasti včetně řešení problémů, environmentální výchovu, způsob hodnocení dětí a jejich vzdělávání, inkluzivní vzdělávání, multikulturní zaměření, přechod z MŠ do ZŠ a další možnosti vzdělávání mimo školu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b).

2.4 Financování OP VVV Šablony

Financování v tomto operačním programu probíhá formou ex-ante. Tato forma znamená, že příjemce podpory obdrží platbu předem, většinou po doručení právního aktu o poskytnutí podpory, aniž by předložil nějaký konkrétní výstup či aktivitu projektu. V průběhu realizace příjemce podpory tuto platbu následně vyúčtovává (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022).

Finanční podpora je poskytována jako nevratná přímá podpora až do výše sta procent celkových způsobilých výdajů projektu. Poměr financování je maximálně 85 % procent z Evropského sociálního fondu a 15 % z národních zdrojů, a to u regionů, které jsou označeny jako méně rozvinuté regiony. Poměr u regionu hlavního města Prahy je 50 % z Evropského sociálního fondu a 50 % z národních zdrojů. Tyto poměry vypočítává systém IS KP14+ na základě údajů zadaných žadatelem (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020).

Výdaje projektu jsou považovány obecně za způsobilé, pokud dochází k jejich realizaci na území, na něž se program vztahuje. Z časového aspektu jsou výdaje způsobilé v případě, že byly aktivity zahájeny a ukončeny v době realizace projektu. V případě, že v průběhu projektu nastane příjemci úspora (kladný rozdíl mezi náklady a výdaji jednotlivé aktivity), může příjemce využít prostředky i k jiným aktivitám vedoucím k naplnění účelu dotace. V průběhu realizace projektu může dojít k situaci, že zvolená šablona nebude realizována. Tuto situaci bude příjemce řešit až po ukončení projektu,

kdy se finanční prostředky na danou aktivitu budou formou vratky vracet zpět poskytovateli podpory (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020).

2.5 Publicita OP VVV Šablony

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanovuje příjemci podpory spolupráci při publicitě realizovaných projektů, a to konkrétně tím, že příjemce projevuje podporu operacím z Evropských strukturálních a investičních fondů ve všech svých informačních a komunikačních kanálech, kde uvede prvky povinné publicity, jimiž jsou: znak Evropské unie, název „Evropská unie“, odkaz na Evropské strukturální a investiční fondy a odkaz na OP VVV (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018a). Při realizaci projektu je příjemce povinen informovat veřejnost o podpoře z těchto fondů následujícími způsoby:

- na svých webových stránkách (pokud existují) zveřejní popis svého projektu včetně cílů a výsledků a zdůrazní, že je na projekt poskytnuta podpora od Evropské unie;
- po zahájení fyzické realizace umístí příjemce na místě viditelném pro veřejnost plakát s informacemi o projektu (minimálně ve velikosti A3), kde uvede informace o finanční podpoře z Evropské unie v konkrétním znění – *„Projekt (název projektu) je spolufinancován Evropskou unií.“* – a také hlavní cíl projektu. Plakát je možné vygenerovat pomocí generátoru nástrojů povinné publicity pro období 2014–2020 (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2016b), viz obrázek č. 1.

Obrázek č. 1: Plakát povinné publicity

Projekt

ŠABLONY III. MŠ LOUKA

je spolufinancován Evropskou unií.

Projekt s registračním číslem CZ.02.3.X/0.0/0.0/20_080/123456 je zaměřen na personální podporu MŠ - Školní speciální pedagog, zahraniční stáže pedagogických pracovníků a realizaci projektových dnů ve škole i mimo školu.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj (2016a)

2.6 Udržitelnost OP VVV Šablony

Udržitelnost projektu souvisí s dobou, po kterou je příjemce podpory zavázán udržovat výsledky projektu. Udržitelnost je předmětem hodnocení projektu, je monitorována prostřednictvím zpráv o realizaci a příjemce ji musí zajistit (Marek & Kantor, 2007). V případě zjednodušených projektů v rámci OP VVV je povinnost udržitelnosti nerelevantní, končí splněním navolených aktivit, doložením patřičných výstupů v závěrečné zprávě o realizaci, respektive po jejím schválení řídicím orgánem (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020).

Na příjemce podpory se vztahuje povinnost uchovávání dokumentů spjatých s OP VVV, která se řídí zákonem o archivnictví a spisové službě, dále ustanoveními obecného nařízení, zejména čl. 140, nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014. Pro současné projekty je mezní datum 31. 12. 2033 (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020).

Seznam dokumentů, která má příjemce podpory povinnost uchovávat:

- doklady podávané souběžně se žádostí o podporu,
- dokumenty podávané k právnímu aktu o poskytnutí podpory,
- dokumenty dokládající příslib a přiznání dotace,
- právní akt o poskytnutí podpory/převodu podpory,
- dokumenty spjaté s prokázáním účelu, na které byly poskytnuty finanční prostředky,
- písemnosti, které souvisí s vykonáváním kontrol řídicího orgánu (či jiných orgánů),
- kompletní oboustranná korespondence, která proběhla s řídicím či implementačním orgánem,
- další materiály, které jsou spjaté s projektem a jeho realizací (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020).

3 METODIKA VÝZKUMU

První část praktické části je věnována vedoucím pracovníkům mateřských škol a jejich zkušenostem s projektem Šablony. Výzkum probíhal pomocí dotazníkového šetření, jedná se tedy o výzkum kvantitativní. Druhá část praktické části je zaměřena na návrh konkrétní žádosti o podporu v projektu Šablony.

3.1 Výzkumné cíle

Hlavním cílem výzkumného šetření je zjistit, s jakými problémy se setkávají vedoucí pracovníci mateřských škol při zpracování projektu Šablony z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

3.2 Výzkumné otázky

Pro dosažení výzkumného cíle byly zformulovány následující výzkumné otázky:

- VO 1: *Jaké zkušenosti mají vedoucí pracovníci mateřských škol s projektem Šablony?*
- VO 2: *S jakými problémy se vedoucí pracovníci mateřských škol při zpracování (a realizaci) projektu Šablony potýkají?*

3.3 Metodika výzkumného šetření

V rámci metodiky byla využita metoda kvantitativní, kterou reprezentuje anonymní dotazníkové šetření.

Předpokladem dotazníkového šetření je přesná formulace konkrétního cíle výzkumu, na který navazují strukturované otázky, na něž otázky odpovídá větší počet respondentů. Jedná se o nejčtenější postup získávání informací (Gavora, 2010).

3.4 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor pro kvantitativní šetření tvoří vedoucí pracovníci mateřských škol, kteří se zapojili do realizace projektu Šablony. Dotazník byl rozeslán ředitelkám mateřských škol v okrese Tábor a následně byl umístěn na sociální síť Facebook do skupiny „Ředitelky a ředitelé mateřinek“, kde jsou zastoupeni ředitelé a ředitelky mateřských škol napříč Českou republikou.

Realizace dotazníkového šetření probíhala od prosince 2021 do února 2022. Dotazník vyplnilo celkem 131 respondentů.

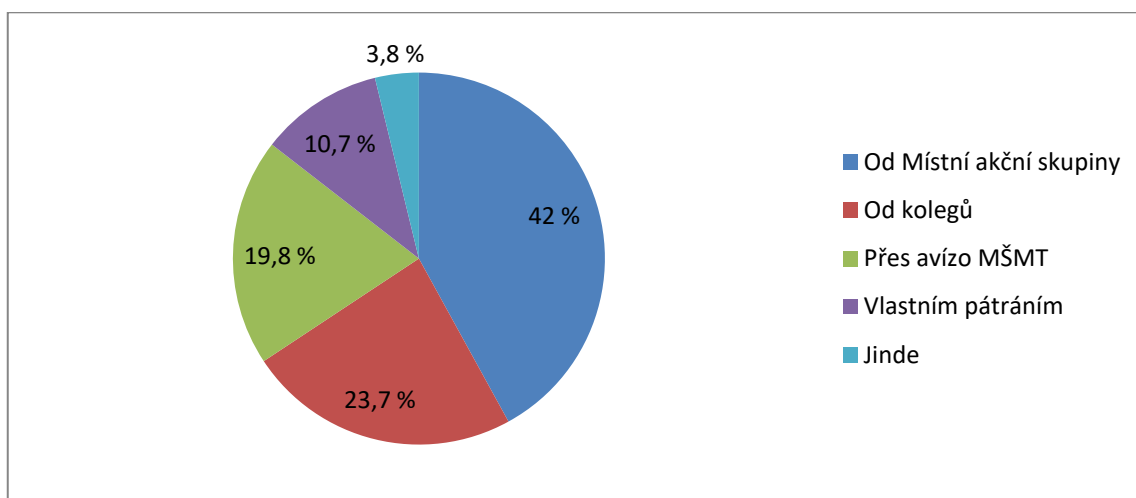
3.5 Výstupy z dotazníkového šetření

V následující pasáži praktické části jsou uvedeny výsledky výzkumného šetření.

Kde/jak jste se dozvěděli o možnosti podávat projekt do Šablony?

Jak ukazuje graf č. 1, tak o možnosti podávat projekt do Šablony se 55 dotazovaných (42 %) dozvědělo od Místní akční skupiny. Dále 31 respondentů (23,7 %) uvedlo, že získali informaci o projektu od kolegů, 26 vedoucích pracovníků (19,8 %) zjistilo informace přes avízo od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 14 pedagogů (10,7 %) si informaci o možnosti podání projektu vypátrali sami, zbylých 5 dotázaných (3,8 %) uvedlo možnost „jinde“.

Graf č. 1: Získání informací o projektu Šablony

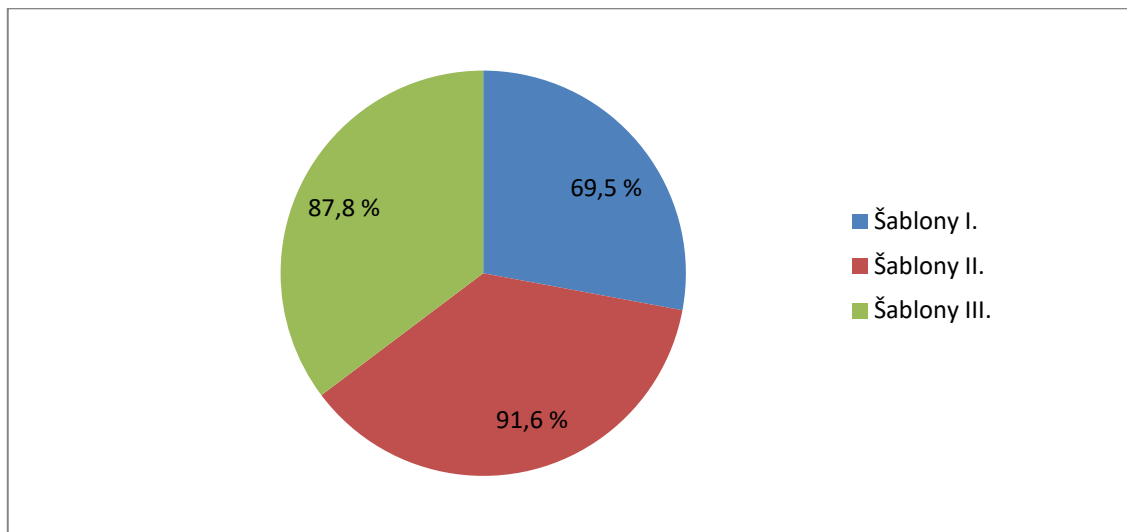

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Do které výzvy/výzev Šablon jste se zapojili?

U této otázky mohli dotazovaní zvolit více odpovědí. Z grafu č. 2 vyplývá, že 120 respondentů (91,6 %) podávalo projekt do výzvy pro Šablony II, 115 dotazovaných (87,8 %) se zapojilo do výzvy pro Šablony III a 91 dotázaných (69,5 %) předložilo svůj projekt do výzvy pro Šablony I.

Graf č. 2: Zapojení do projektu

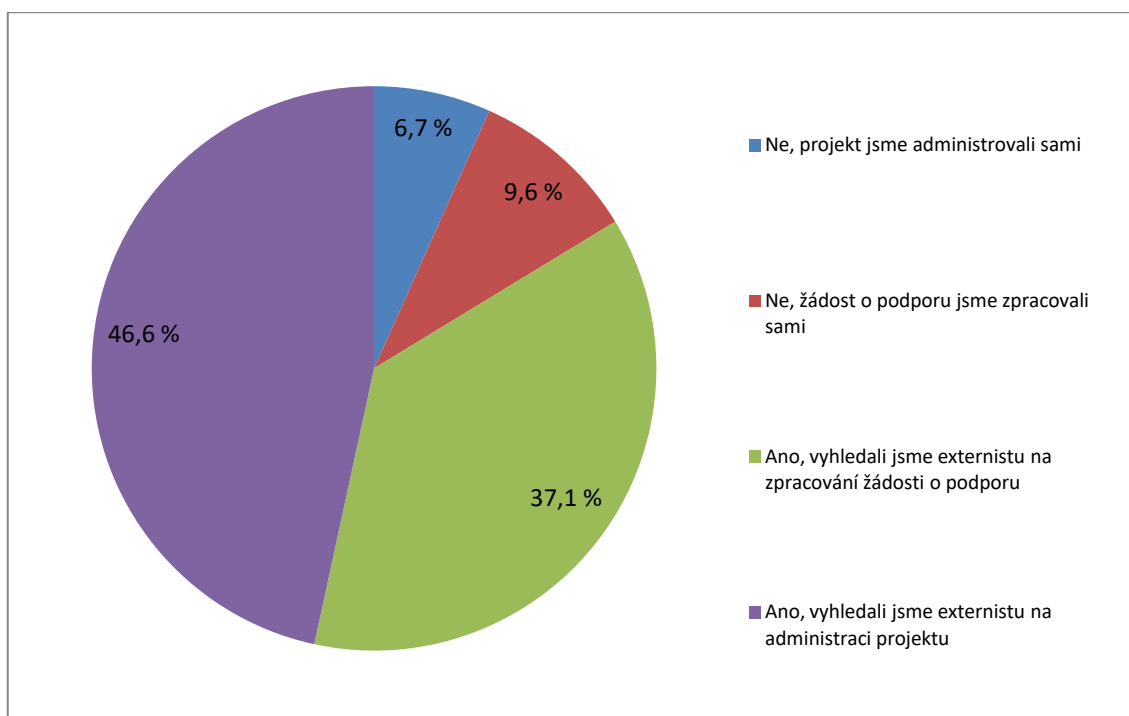

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Vyhledali jste pomoc se zpracováním žádosti o podporu nebo s administrací projektu?

U této otázky bylo možné zvolit více odpovědí. Graf č. 3 ukazuje, že podpory využilo 97 respondentů (46,6 %) ve formě externí pomoci při administraci projektu, 77 dotazovaných (37,1 %) využilo externistu na pomoc s tvorbou žádosti, 20 vedoucích pracovníků (9,6 %) vypracovalo žádost samostatně a 14 pedagogů (6,7 %) zvládlo administraci projektu bez cizí pomoci.

Graf č. 3: Pomoc při tvorbě žádosti či administraci projektu

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

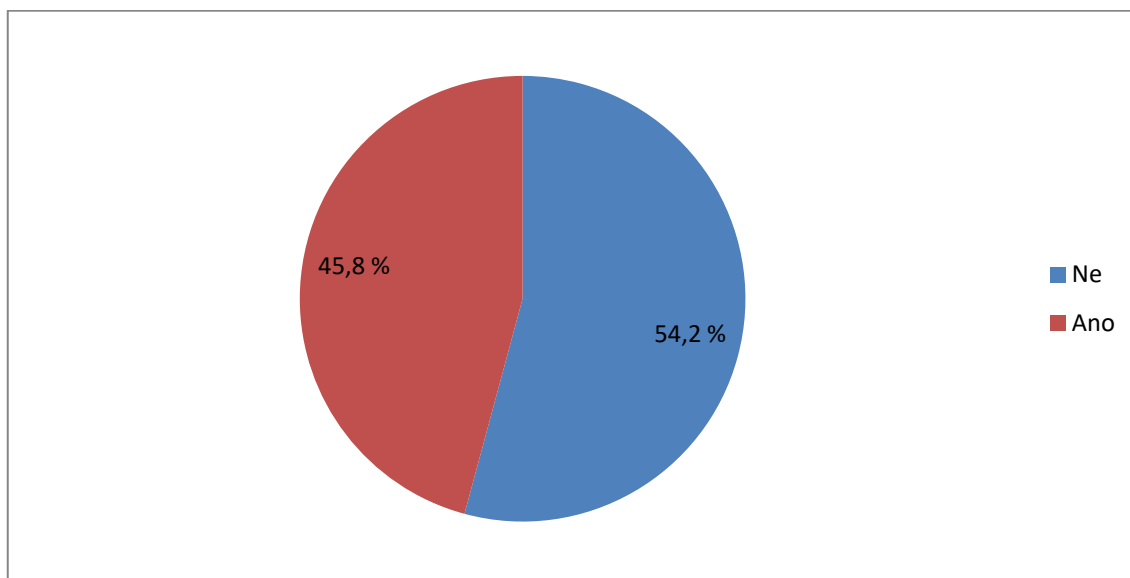
Z jakého důvodu jste vyhledali pomoc se zpracováním žádosti o podporu nebo s administrací projektu?

Tato otázka bylo otevřená, možnost odpovědět využilo 116 respondentů z celkových 131. Nejčastějšími odpověďmi, proč byla vyhledána pomoc při tvorbě žádosti nebo administraci projektu, byly nedostatek času (32) a administrativní náročnost (31). Nedostatek zkušeností uvedlo 23 respondentů, 16 vedoucích pracovníků označilo složitost systému IS KP14+. Místní akční skupina nabídla sama svoji pomoc s tvorbou žádosti a následnou administrací projektu 15 mateřským školám z důvodu dlouhodobé spolupráce v Místním akčním plánu rozvoje vzdělávání. Pomoc se zpracováním projektu přijalo 13 oslovených z důvodu záruky správnosti. V počtu jednotek se objevily odpovědi – *pomoc jsme vyhledali z důvodu pohodlnosti; pomoc nám zajistil zřizovatel; jsem začínající ředitelka; nechtěli se mi učit věci, které někdo jiný již umí.*

Potýkali jste se v průběhu realizace s nějakými problémy?

Z grafu č. 4 je zřejmé, že celkem 71 respondentů (54,2 %) se v průběhu realizace neseetkalo s žádnými problémy, naopak 60 dotazovaných (45,8 %) zvolilo možnost, že se s problémy potýkali.

Graf č. 4: Problémy s realizací projektu

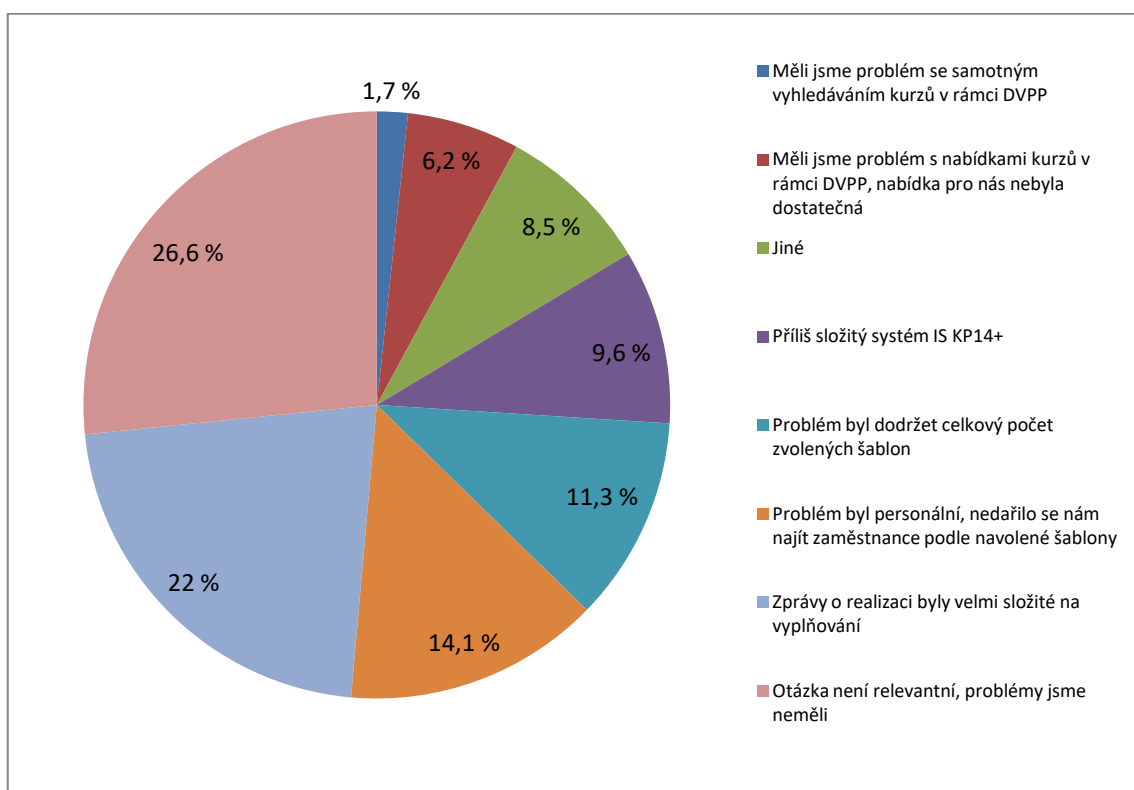

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Z nabídky níže prosím vyberte, s jakými problémy jste se při realizaci projektu setkali.

Tato otázka umožnila dotazovaným vybrat si více odpovědí. Otázka nebyla relevantní pro 47 respondentů (26,6 %), jelikož neměli žádné problémy. Se složitým vyplňováním zpráv o realizaci se potýkalo 39 dotazovaných (22 %), jak je zřejmé z grafu č. 5. Sehnat vhodného pracovníka (např. školního asistenta, speciálního pedagoga atd.) mělo problém 25 vedoucích pracovníků (14,1 %). Potíže se systémem IS KP14+ uvedlo 17 dotázaných (9,6 %) a možnost „jiné problémy“ zvolilo 15 pedagogů (8,5 %) bez uvedení další odpovědi. Pro 11 dotázaných (6,2 %) byla nedostatečná nabídka kurzů v rámci DVPP a zbylí 3 účastníci dotazníkového šetření (1,7 %) uvedli, že měli problém s vyhledáváním kurzů v rámci DVPP.

Graf č. 5: Konkrétní problémy s realizací projektu

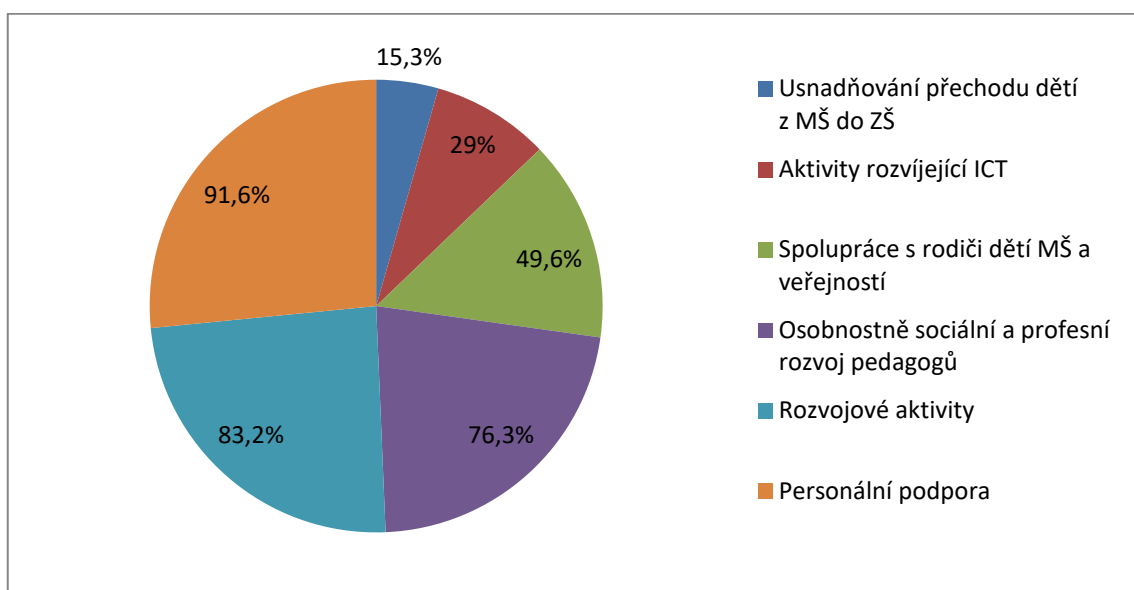

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Jaké šablony jste v rámci projektu realizovali?

U této otázky měli respondenti možnost volby několika odpovědí. U velké většiny dotázaných (120) byla zvolena šablona zaměřená na personální podporu (91,6 %), jak ukazuje graf č. 6. Rozvojové aktivity si vybralo 109 účastníků (83,2 %). Vzdělávání prostřednictvím šablony s názvem Osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů si zvolilo 100 vedoucích pracovníků (76,3 %). Šablonu, které se zaměřuje na spolupráci s rodiči dětí MŠ a veřejností si vybralo 65 dotázaných (49,6 %). Do svého vzdělávacího programu zapojilo 38 pedagogických pracovníků (29 %) skrze navolenou šablonu informační a vzdělávací technologie. Aktivitu vedoucí k usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ si vybralo 20 dotázaných (15,3 %).

Graf č. 6: Výběr realizovaných šablon

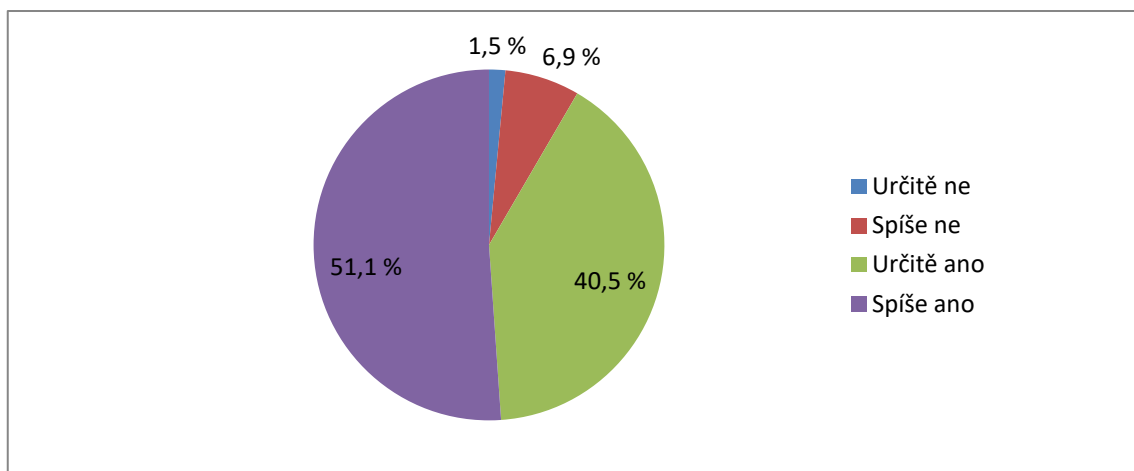

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Domníváte se, že nabídka šablon byla dostatečná?

Graf č. 7 ukazuje, že nabídka šablon byla spíše dostatečná pro 67 dotázaných (51,1 %), pro 53 (40,5 %) byla nabídka určitě dostatečná, naopak jako spíše nedostatečnou ji označilo 9 respondentů (6,9 %) a 2 (1,5 %) za určitě nedostatečnou.

Graf č. 7: Dostatečná/nedostatečná nabídka šablon

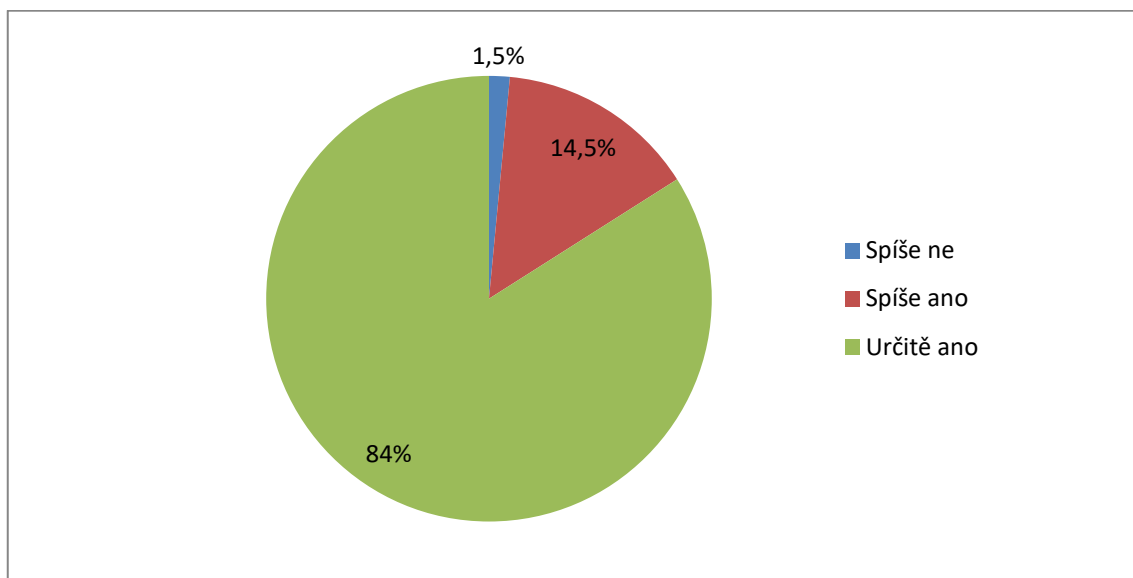

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Domníváte se, že projekt byl/je pro Vaši školu přínosný?

Z grafu č. 8 vyplývá, že pro většinu (110) dotazovaných vedoucích pracovníků (84 %) byl/je projekt přínosný, 19 (14,5 %) zvolilo možnost, že projekt byl/je spíše přínosný a pro 2 respondenty (1,5 %) byl/je projekt spíše nepřínosný.

Graf č. 8: Přínos projektu pro školu

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Jak hodnotíte projekt Šablony?

V této otevřené otázce bylo nejčtenější hodnocení projektu slovy kladné, pozitivní či přínosné, a to u 72 respondentů. Dále 26 dotazovaných kladně hodnotilo financování formou ex-ante. Celkový rozvoj školy zaznamenalo 25 vedoucích pracovníků, 19 pedagogů kladně vyhodnotilo svůj profesní rozvoj, který mohli díky projektu realizovat. Pro 11 respondentů byl projekt administrativně náročný natolik, že to převážilo jeho klady. Negativní hodnocení projektu uvedlo 8 účastníků dotazníkového šetření, konkrétně z důvodu časové náročnosti a složitého systému IS KP14+. V řádu jednotek se objevily odpovědi: *málo peněz pro malé subjekty; nedostatečná nabídka aktivit; přísná pravidla; zbytečné podmiňování šablon; vzdělávací aktivity byly omezené a nevyhovovaly zaměření mateřské školy.*

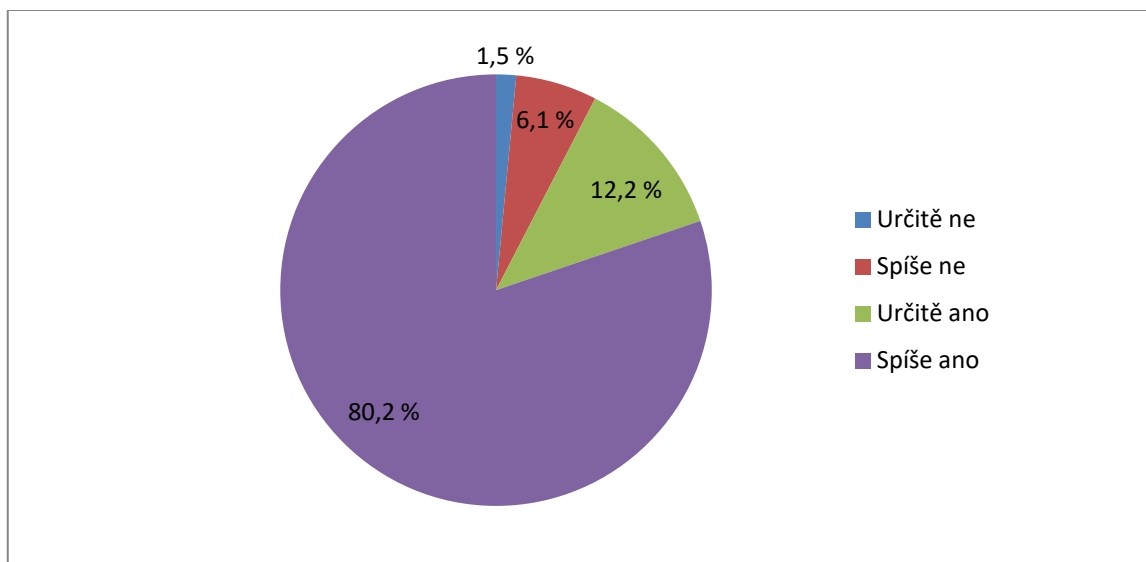
Jaké přínosy vidíte v projektu Šablony pro Vaši školu?

Tato otevřená otázka umožnila respondentům popsat přínosy, které jim projekt přinesl. Nejčastější odpovědí (72) byl přínos v oblasti personální podpory v podobě školního asistenta, psychologa či chůvy. Druhou nejčastější odpovědí (51) byla možnost pořízení didaktických pomůcek, jež pomáhají dětem k jejich vzdělávání a rozvoji a navazují na zvolené projektové aktivity. Další vzdělávání pedagogických pracovníků uvedlo jako přínosné 44 dotazovaných. Přínos projektu pro školu vidí 33 respondentů ve finanční podpoře. Prožitky dětí v rámci projektových dnů a poznávání aktivit uvedlo jako přínos 22 vedoucích pracovníků, 4 dotazovaní uvedli posílení pozitivních vztahů mezi mateřskou školou a rodiči v rámci aktivit spolupráce a 3 pedagogové spatřují přínos v načerpání nových zkušeností.

Uvítali byste možnost podání dalšího navazujícího projektu v obdobném programu?

Z grafu č. 9 je patrné, že naprostá většina dotazovaných (105, což činí 80,2 %) by uvítala možnost podání dalšího navazujícího projektu, 16 respondentů (12,2 %) zvolilo možnost spíše ano, 8 vedoucích pracovníků (6,1 %) je spíše proti podání dalšího navazujícího projektu a 2 pedagogové (1,5 %) by možnost určitě neuvítali.

Graf č. 9: Možnost podání dalšího navazujícího projektu

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

4 NÁVRH ŽÁDOSTI O PODPORU

V druhé pasáži praktické části práce se nachází vytvořený návrh konkrétní žádosti o podporu pro fiktivní mateřskou školu, který může sloužit budoucím žadatelům jako pomůcka při tvorbě jejich vlastní žádosti.

4.1 Popis mateřské školy

Mateřská škola Louka se nachází v Jihočeském kraji v okrese Tábor. K předškolnímu vzdělávání je zde zapsáno 119 dětí. Škola má 5 tříd, 11 pedagogů, 2 asistentky pedagoga a jednu chůvu.

4.2 Dotazníkové šetření

Před samotným zpracováním žádosti o podporu má škola povinnost vyplnit dotazníkové šetření v systému Sběru dat (Ústav pro informace ve vzdělávání). Z něj získá škola vydefinované oblasti a potřeby, ve kterých by se měla rozvíjet. Jedná se o povinný dokument, jehož výstup se k žádosti o podporu přikládá.

Oblasti, na které se dotazníkové šetření u mateřských škol zaměřuje:

- Podpora inkluzivního/společného vzdělávání.
- Rozvoj čtenářské pregramotnosti.
- Rozvoj matematické pregramotnosti.
- Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí.
- Podpora polytechnického vzdělávání.
- Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence.
- Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků.

Na základě vyplnění dotazníku byla mateřské škole předdefinována povinná aktivita 3.1/9 Projektový den ve výuce. Jako nejhůře hodnocená oblast na základě srovnání průměrného hodnocení aktuálního stavu školy byla definována „Podpora inkluzivního/společného vzdělávání“.

Podle pravidel pro žadatele a příjemce zjednodušených projektů má škola povinnost zvolit jednu doporučenou šablonu, která vzejde z dotazníku podle nejhůře hodnocené oblasti. Konkrétní seznam, z něhož je škola povinna zvolit nejméně jednu šablonu, je pro Mateřskou školu Louka následující:

- 3.1/1 Školní asistent
- 3.1/2 Školní speciální pedagog – personální podpora MŠ
- 3.1/3 Školní psycholog – personální podpora MŠ
- 3.1/4 Sociální pedagog – personální podpora MŠ
- 3.1/5 Chůva – personální podpora MŠ
- 3.1/6 Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol/školských zařízení prostřednictvím vzájemných návštěv
- 3.1/7 Zahraniční stáže pedagogických pracovníků MŠ
- 3.1/8 Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí v MŠ

Mateřská škola zvolila na podporu inkluzivního/společného vzdělávání šablonu 3.1/2 Školní speciální pedagog a šablonu 3.1/7 Zahraniční stáže pedagogických pracovníků MŠ.

4.3 Kalkulačka indikátorů

Po dotazníkovém šetření je nutné vyplnit kalkulačku indikátorů, která pomáhá s výběrem jednotlivých aktivit, sestavuje výši dotace, počítá jednotlivé indikátory a specifické cíle, které se následně vyplňují přímo v žádosti o podporu. Jedná se o povinnou součást žádosti. Způsob výpočtu finanční podpory se nachází v tabulce č. 1 a výpočet pro konkrétní výši podpory pro MŠ Louka zobrazuje tabulka č. 2.

Tabulka č. 1: Způsob výpočtu finanční podpory

Minimální podpora v Kč na subjekt	200 000,-
Maximální podpora v Kč na subjekt	200 000,- + (počet dětí × 1 500,-)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, (2020)

Tabulka č. 2: Výpočet pro konkrétní výši podpory pro MŠ Louka

Minimální výše finanční podpory v Kč	Počet dětí k podání žádosti o podporu	Koeficient	Maximální výše finanční podpory v Kč
200 000,-	119	1 500,-	378 500,-

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Mateřská škola Louka mohla v rámci projektu přerozdělit částku max. 378 500,- Kč na jednotlivé aktivity. V níže uvedené tabulce č. 3 jsou uvedeny jednotlivé navolené aktivity.

Tabulka č. 3: Kalkulačka indikátorů – Mateřská škola Louka

Název šablony	Výstup šablony	Cena jedné šablony v Kč	Požadovaný počet šablon	Požadovaná cena celkem v Kč
3.1/2 Školní speciální pedagog – personální podpora MŠ	Práce SP ve škole ve výši úvazku 0,1 na jeden měsíc	6 887,-	20	137 740,-
3.1/7 Zahraniční stáže pedagogických pracovníků	Účastník stáže v zahraničí v délce a za podmínek stanovených aktivitou	54 062,-	4	216 248,-
3.1/9 Projektový den ve výuce	Realizovaný projektový den	5 526,-	1	5 526,-
3.1/10 Projektový den mimo školu	Realizovaný projektový den mimo školu	6 279,-	3	18 837,-
Celkem	-	-	-	378 351,-

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Mateřská škola Louka měla k přerozdělení na aktivity k dispozici částku 378 500,- Kč. Po zvolení šablon, které bude MŠ realizovat, zbývá z této částky 149,- Kč, které již MŠ nevyčerpá.

4.4 Žádost o podporu

Žádost o podporu se podává v systému IS KP14+. Po přihlášení do systému zvolí žadatel možnost „**Nová žádost**“ a vybere „**Operační program Výzkum, vývoj vzdělávání**“ a následně číslo výzvy, do které svůj projekt podává. V případě Mateřské školy Louka se jednalo o „**Výzvu č. 02_20_080 Šablony III – mimo hlavní město Prahu**“. Po zvolení dotyčné výzvy je zobrazena obrazovka s formulářem žádosti o podporu, v níž je možné příslušné datové oblasti vztahující se k výzvě editovat.

Zpracování návrhu žádosti o podporu Mateřské školy Louka bylo provedeno následovně:

- Na obrazovce „**Identifikace operace**“ byl vyplněn *název projektu* – Šablony III. MŠ Louka, dále byl zvolen *způsob jednání* – podepisuje jeden signatář, signatář byl nastaven v záložce *Přístup k projektu*.
- V datovém poli „**Projekt**“ byla zvolena *fyzická realizace projektu* – datum zahájení 1. 9. 2021, datum ukončení 30. 6. 2023, délka realizace tedy činí 22 měsíců.
- Z kalkulačky indikátorů byly do žádosti o podporu v záložce „**Specifické cíle**“ přeneseny hodnoty v tabulce č. 4.

Tabulka č. 4: *Specifické cíle Mateřské školy Louka*

Název specifického cíle	Procentní podíl (%)
Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání	62,17
Sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání	36,44
Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce	1,39

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

- Na záložce „**Umístění**“ byl definován dopad realizace projektu na kraj Jihočeský.
- Obrazovka „**Cílová skupina**“ umožnila zvolit dopad projektu na určité osoby, v tomto případě má projekt dopad na děti v mateřských školách a na pedagogické pracovníky mateřských škol včetně vedoucích pracovníků.

- Záložka „**Subjekty**“, má celkem 4 pole: *subjekty projektu*, *adresy subjektu*, *osoby subjektu* a *účty subjektu*. V každém poli byly vyplněny veškeré identifikační údaje kraje (jako zřizovatele – nadřízeného kraje), obce (jako zřizovatele) a mateřské školy (jako příjemce).
- Záložka „**Aktivity**“ byla vyplněna dle kalkulačky indikátorů, kde byly navoleny šablony, viz tabulka č. 5, 6, 7, 8. Po jejich navolení bylo nutné kliknout na tlačítko *Generovat aktivity do rozpočtu*, což umožnilo vytvořit rozpočet na záložce *Financování*.

Tabulka č. 5: Šablona č. 3.1/2

Název aktivity	Školní speciální pedagog – personální podpora MŠ
Název specifického cíle	Sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání
Jednotka	Práce speciálního pedagoga ve škole ve výši úvazku 0,1 na jeden měsíc
Předdefinovaný počet jednotek v aktivitě ZP	1
Počet aktivit ZP	20
Náklady na 1 jednotku v Kč	6 887,–
Celkové náklady aktivity v Kč	137 740,–

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Tabulka č. 6: Šablona č. 3.1/7

Název aktivity	Zahraniční stáže pedagogických pracovníků MŠ
Název specifického cíle	Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání
Jednotka	1 den zahraniční stáže (6 hodin odborných aktivit) uvedené cílové skupiny v jiném státě EU /Norsku/Islandu
Předdefinovaný počet jednotek v aktivitě ZP	1
Počet aktivit ZP	4
Náklady na 1 jednotku v Kč	54 062
Celkové náklady aktivity v Kč	216 248,–

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Tabulka č. 7: Šablona č. 3.1/9

Název aktivity	Projektový den ve výuce
Název specifického cíle	Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce
Jednotka	Realizovaný projektový den
Předdefinovaný počet jednotek v aktivitě ZP	1
Počet aktivit ZP	1
Náklady na 1 jednotku v Kč	5 526,-
Celkové náklady aktivity v Kč	5 526,-

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

Tabulka č. 8: Šablona č. 3.1/10

Název aktivity	Projektový den mimo školu
Název specifického cíle	Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání
Jednotka	Realizovaný projektový den mimo školu
Předdefinovaný počet jednotek v aktivitě ZP	1
Počet aktivit ZP	3
Náklady na 1 jednotku v Kč	6 279,-
Celkové náklady aktivity v Kč	18 837,-

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

- Na záložce „**Realizace mimo území žadatele**“ byla zapsána země, ve které bude realizována zahraniční stáž pedagogických pracovníků, konkrétně Finsko.
- Záložka „**Indikátory**“ byla vyplněna dle kalkulačky indikátorů, v níž při zadání jednotlivých aktivit došlo k výpočtu osmi indikátorů (54000, 50501, 52602, 52106, 51212, 51010, 52510, 60000), zbylé tři indikátory (51610, 51710, 51510) jsou zadány dle zdrojů MŠ, viz tabulka č. 9. Veškeré indikátory mají datum cílové hodnoty 30. 6. 2023, tj. konec realizace projektu.

Tabulka č. 9: Indikátory projektu Šablony MŠ Louka

Kód indikátoru	Název indikátoru	Cílová hodnota
54000	Počet podpořených osob – pracovníci ve vzdělávání	4
50501	Počet podpůrných personálních opatření ve školách	0,167
52602	Počet platforem pro odborná tematická setkání	0

52106	Počet produktů polytechnického vzdělávání	0
51212	Počet rozvojových aktivit vedoucích k rozvoji kompetencí	4
51010	Počet organizací, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost	1
51610	Počet dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření v podpořených organizacích	3
51710	Počet dětí, žáků a studentů Romů v podpořených organizacích	2
51510	Celkový počet dětí, žáků a studentů v podpořených organizacích	119
52510	Počet pracovníků ve vzdělávání, kteří v praxi uplatňují nově získané poznatky a dovednosti	4
60000	Celkový počet účastníků	1

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

- Obrazovka „**Financování**“ má čtyři záložky:
 - *Rozpočet jednotkový* – údaje se načetly automaticky díky úkonu (tlačíku) *Generovat aktivity do rozpočtu* na záložce *Aktivity*.
 - *Přehled zdrojů financování* – na této obrazovce došlo po stisknutí tlačítka *Rozpad financí* k zobrazení přehledu zdrojů financování, konkrétně vymezení příspěvku z Evropské unie (321 598,35,- Kč) a příspěvku z národních veřejných zdrojů (56 752,65,- Kč).
 - *Finanční plán* – zde byl editován pouze řádek č. 3 – datum předložení závěrečné zprávy o realizaci (29. 8. 2023 = datum ukončení fyzické realizace tj. 30. 6. 2023 + 40 pracovních dní).
 - *Přehled rozpočtů* – obrazovka byla automaticky vyplněna na základě předešlých úkonů.
- Obrazovka „**Kategorie intervencí**“ měla 7 oblastí, které byly vyplněny následovně:
 - *Oblast intervence* – zde byly uvedeny specifické cíle, které byly vygenerovány v kalkulačce indikátorů. Ke specifickým cílům byla zvolena oblast intervence, viz tabulka č. 10.

Tabulka č. 10: Oblast intervence

Název intervence	Název specifického cíle	Procentní podíl	Indikativní alokace
Boj proti všem formám diskriminace a prosazování rovných příležitostí	Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání	100	235 220,82
Socioekonomická integrace marginalizovaných komunit, jako jsou Romové	Sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání	100	137 871,10
Omezování a prevence předčasného ukončování školní docházky a podpora rovného přístupu ke kvalitním programům předškolního, základního a středoškolského vzdělávání, včetně možností formálního, neformálního a informálního učení, které umožňuje zpětné začlenění do procesu vzdělávání a odborné přípravy	Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce	100	5 259,08

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

- *Vedlejší téma ESF* – v této oblasti byla u všech specifických cílů jako vedlejší téma zvolena *Nediskriminace*, viz tabulka č. 11.

Tabulka č. 11: *Vedlejší téma ESF*

Název vedlejšího tématu ESF	Název specifického cíle	Procentní podíl	Indikativní alokace
Nediskriminace	Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání	62,17	235 220,82
Nediskriminace	Sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání	36,44	137 871,10
Nediskriminace	Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce	1,39	5 259,08

Zdroj: Vlastní zpracování (2022)

- *Forma financování* – zde byla zvolena možnost *Nevratného grantu ve 100 %*.
- *Ekonomická aktivita* – byla vybrána možnost *Vzdělávání ve 100 %*.
- *Mechanismus územního plnění* – zde bylo možné vybrat pouze možnost *Nepoužije se ve 100 %*.
- *Lokalizace* – byla zvolena dle kraje umístění mateřské školy, tj. *Jihočeský kraj*.
- *Typ území* – dle hustoty obyvatel sídla mateřské školy byla zvolena možnost *Malé městské oblasti* (střední hustota > 5000 obyvatel).
- Záložka **„Horizontální principy“** byla automaticky vyplněna systémem podle dané výzvy, do níž byl projekt předkládán.
- Na záložce **„Čestné prohlášení“** byla zaškrtnutím odsouhlasena automaticky předvyplněná úvodní a závěrečná čestná prohlášení.
- Do záložky **„Dokumenty“** byly nahrány povinné přílohy, které se dokládají k žádosti o podporu, konkrétně Kalkulačka indikátorů, Výstup z dotazníkového šetření, Prohlášení o přijatelnosti žadatele.
- Po vyplnění všech výše uvedených záložek, polí a obrazovek byla žádost systémem zkontrolována (po stisknutí pole *Kontrola*), dále byla po stisknutí pole *Finalizace* zfinalizována (již nebylo možné na žádosti nic upravovat)

a následně byla podepsána kvalifikovaným elektronickým podpisem statutárního zástupce mateřské školy. **Tímto posledním krokem byla žádost o podporu elektronicky podána na řídicí orgán Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ke schválení.**

5 DISKUZE

Mateřské školy v České republice jsou financovány ze dvou zdrojů – z rozpočtu krajů nebo obcí a z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Financování podléhá určitým kritériím, jež jsou stanovená v zákonech a předpisech. Rozpočty škol jsou však omezené a mnohdy nepokryjí veškeré potřeby školských zařízení. Aby škola mohla financovat aktivity, na které jim rozpočet nestačí, může přijmout peněžité dary od fyzických/právnických osob nebo čerpat peníze z evropských fondů, například z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání – Šablony, o kterém pojednává tato bakalářská práce. V rámci práce byly formou dotazníkového šetření zjišťovány zkušenosti vedoucích pracovníků mateřských škol s tímto programem.

VO 1: Jaké zkušenosti mají vedoucí pracovníci mateřských škol s projektem Šablony?

Zkušenosti vedoucích pracovníků mateřských škol jsou v naprosté většině pozitivní, 98,5 % dotázaných označilo projekt jako přínosný pro jejich školu. Díky projektu si mateřské školy mohly dovolit přijmout nové zaměstnance (převážně školní asistenty), kteří usnadňují práci pedagogům. Pořádily si didaktické pomůcky nad limit vlastního rozpočtu. Další přínos pro školy spočíval v možnosti vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci kurzů, seminářů, workshopů apod., které vedou k jejich profesnímu i osobnímu růstu. V rámci šetření byly zjištěny i zkušenosti negativní. Hlavním důvodem negativního hodnocení byla administrativní náročnost projektu, což převážilo jeho klady, ale jednalo se o velmi malé procento dotázaných.

Většina dotázaných vedoucích pracovníků (92,4 %) by uvítala možnost podání dalšího navazujícího projektu v obdobném programu, pro 84 % byl projekt přínosný, pro většinu (51,1 % spíše ano a 40,5 % určitě ano) byla nabídka šablon dostatečná a rovněž převažovala kladná hodnocení projektu u jedné z otevřených otázek.

VO 2: S jakými problémy se vedoucí pracovníci mateřských škol při zpracování (realizaci) projektu „Šablony“ setkávají?

Výsledky dotazníkového šetření ukázaly, že více než polovina dotázaných (54,2 %) neměla žádné problémy při zpracování či realizaci projektu. Zbylí respondenti se nejčastěji potýkali s problémy spojenými s náročným vyplňováním zpráv o realizaci (22 %). Někteří vedoucí pracovníci (14,1 %) nemohli najít vhodného zaměstnance ve

zvolených personálních šablonách. Dále 9,6 % dotázaných uvedlo problémy se systémem IS KP14+ a možnost „jiné problémy“ zvolilo 8,5 % pedagogů bez uvedení další odpovědi. Pro 6,2 % dotázaných byla nedostatečná nabídka kurzů v rámci DVPP a 1,7 % mělo problém s vyhledáváním kurzů v rámci DVPP.

Je zajímavé, že se 45,8 % dotázaných s problémy v rámci projektu vůbec setkala, jelikož 46,6 % respondentů využilo podporu ve formě externí pomoci při administraci projektu a 37,1 % zvolilo spolupráci s externistou v rámci tvorby žádosti. Dalo by se tedy předpokládat, že se s problémy setká méně z nich.

Daná problematika by se dále mohla zkoumat z opačného pohledu, tj. z jakého důvodu se mateřské školy nezapojily do programu OP VVV. Bylo by zajímavé porovnat odpovědi, zda se shodují s odpověďmi z výše uvedeného výzkumného šetření, např. u otázky problémů v průběhu realizace.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala zkušenostmi mateřských škol s realizací projektu Šablony v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

V teoretické části byly popsány evropské fondy, z nichž program vychází. Detailněji byl popsán samotný operační program, a to z pohledu mateřské školy, konkrétně způsob, jakým probíhá administrace projektu, jaké aktivity mohou mateřské školy realizovat, jak probíhá financování, udržitelnost a publicita projektu.

Hlavním cílem praktické části v rámci kvantitativního dotazníkového šetření bylo zjistit, jaké mají vedoucí pracovníci s programem zkušenosti a s jakými problémy se při realizaci či administraci potýkají. Dílčí cíl praktické části spočíval ve vytvoření konkrétního návrhu žádosti o podporu, který by mohl do budoucna pomoci novým potenciálním žadatelům s jeho vyplňováním.

Výzkumné šetření přineslo pozitivní hodnocení programu Šablony. Pro většinu dotázaných byl program přínosný a uvítali by jeho pokračování. Polovina dotázaných dokonce žádné problémy v průběhu realizace či administrace neměla. Nejčastěji zmiňovaným problémem vedoucích pracovníků bylo náročné vyplňování zpráv o realizaci a složitost systému IS KP14+. S tímto uvedeným důvodem naprosto souhlasím. Jak jsem již uvedla v úvodu bakalářské práce, pracuji jako administrátor Šablon a také pro mě osobně byl systém zpočátku nepřehledný a složitý. V současné době jsou ředitelé mateřských škol doslova zavaleni náročnou administrativou a přímou pedagogickou činností, přičemž jejich čas není neomezený. Spoustu věcí dělají nad rámec své pracovní doby. V souvislosti s programem OP VVV Šablony vidím jako řešení, jak ulevit vedoucím pracovníkům, využití místních akčních skupin, působících na většině území mateřských škol po celé České republice, nebo externích pracovníků na celou administrativu spojenou se Šablonami.

Z mého pohledu vnímám Šablony jako možnost využít další finanční prostředky nad rámec rozpočtu mateřské školy, které pomáhají k dalšímu rozvoji nejen pedagogických pracovníků, ale především dětí, na něž mají realizované aktivity přímý dopad.

Administruji projekty Šablon pro celkem 9 škol, mezi něž patří jak mateřské školy, tak školy základní, ale i jedna střední škola. Problémy při realizaci šablon jsou ale vesměs stejné u všech výše zmíněných subjektů. Výsledky mého dotazníkového šetření se shodují i s mými poznatky z pozice administrátora. Problémy zaznamenané výzkumem reflektují i problémy „mých“ škol. Při administraci projektu komunikuji jak s vedením škol, tak i se samotnými pedagogy. Většina z nich se na mě obrací s dotazy hned na začátku realizace projektu, nejlépe ještě před ní. Včasnou konzultací k jednotlivým šablonám se tak už předešlo řadě problémů, ať už se jednalo o nejasný výklad pravidel a podmínek realizace jednotlivých šablon, nebo například o možnost pořízení dalšího mobiliáře a školních pomůcek z ušetřených finančních prostředků.

Ani pracovníci místních akčních skupin ale nejsou vševědoucí, a proto jsou tu k dispozici kontaktní osoby z řídicího orgánu (MŠMT). Každý projekt má svého určeného administrátora ze strany MŠMT, který má kromě kontroly zpráv o realizaci na starosti také konkrétní dotazy na projekt, ale lze se na něj obracet během celé realizace.

Realizace šablon se také bohužel zkomplikovala (tak jako celá řada dalších věcí) vlivem pandemie Covid-19. Tím, že byly po několik měsíců školy uzavřené pro prezenční výuku, takže probíhala pouze distanční formou online, musela se této situaci přizpůsobit i realizace šablon. Některé aktivity MŠMT postupem času povolilo realizovat distanční formou, některé však nikoliv. Například projektové dny se distanční formou nerealizovaly. V takovém případě měla škola dvě možnosti, a to buď počkat, až se školy znovu otevřou a aktivitu zrealizovat, nebo peněžní částku za nerealizovanou aktivitu formou vratky po skončení projektu vrátit poskytovateli dotace. Pokud se jednalo o aktivitu realizovanou distanční formou, bylo nutné z každé takové realizace pořídit printscreeny obrazovky, aby bylo patrné, že se učilo v reálném čase s reálnými účastníky. Printscreeny se dokládaly jako další povinný dokument, jinak realizace šablony nebyla uznána.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Tištěné zdroje:

Boháčková, I. a M. Hrabánková. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.

Dočekal, D. et al. *Dítě v síti: Manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace*. Praha: Mladá fronta, 2019. ISBN 978-80-204-5145-3.

Doležal, J., J. Krátký a O. Cingl. *5 kroků k úspěšnému projektu: 22 šablon klíčových dokumentů a 3 kompletní reálné projekty*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4631-9.

Dömischová, I. *Projektová výuka: Moderní strategie vzdělávání v České republice a německy mluvících zemích*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. ISBN 978-80-244-2915-1.

Gavora, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-185-0.

Kasíková, H. *Učíme (se) spolupráci spoluprací*. Kladno: AISIS, 2005. ISBN 80-239-4668-4.

Knotová, D. *Školní poradenství*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4502-2.

Kohout, K. *Základy obecné pedagogiky*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2007. ISBN 978-80-86723-38-9.

Kučerová, I. *Evropská unie*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1212-7.

Lazarová, B. et al. *Cesty dalšího vzdělávání učitelů*. Brno: Paido, 2006. ISBN 80-7315-114-6.

Lipnická, M. a P. Koubská. *Logopedická prevence v mateřské škole*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0381-0.

Marek, D. a T. Kantor. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-13-8.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Průvodce fondy Evropské unie*. Praha: Odbor vnějších vztahů, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. ISBN 80-239-6891-2.

Mužík, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-738-4.

Peková, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Praha: ASPI, 2005. ISBN 80-7357-049-1.

Peltrám, A. *Evropská integrace a Česká republika*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2849-0.

Procházka, M. *Sociální pedagogika*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3470-5.

Průcha, J., E. Walterová a J. Mareš. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9.

Přichystal, A. a P. Chytil. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 2008. ISBN 978-80-86757-94-0.

Sodomka, V. a P. Šporcl. *Průvodce strukturálními fondy Evropské unie pro neziskový sektor*. Praha: Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, 2004. ISBN 80-903237-9-0.

Vilamová, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0828-0

Elektronické zdroje:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Horizontální témata odshora dolů v dokumentaci*. [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006 [cit.2022-03-10]. Dostupné z <https://www.dotaceeu.cz/getmedia/55fff733-7876-425e-8f8f-d2baaeaf0c06/Horizontalni-temata-od-shora-dolu>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Evropské strukturální a investiční fondy 2014–2020 v kostce* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015 [cit.2022-03-02]. Dostupné z https://www.mmr.cz/getmedia/dda4e489-df77-4be3-b09d-bb9fec5b6323/esi_fondy_v_kostce_isbn-web.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Generátor nástrojů povinné publicity* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2016a [cit.2022-03-10]. Dostupné z <https://publicita.dotaceeu.cz/gen/krok1>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Metodický pokyn pro publicitu a komunikaci Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014–2020*. [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2016b [cit.2022-03-10]. Dostupné z https://www.dotaceeu.cz/Dotace/media/SF/FONDY%20EU/2014-2020/Dokumenty/Methodick%c3%a9%20dokumenty/MP%20Publicita/MP-pro-publicitu_v5.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Slovník pojmů* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022 [cit.2022-03-10]. Dostupné z <https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/p/platby-ex-ante>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Pravidla pro žadatele a příjemce zjednodušených projektů* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2016 [cit.2022-03-20]. Dostupné z <https://opvv.msmt.cz/download/file2442.pdf%20-%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20%20pravidla%20%C5%A11>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2017a [cit.2022-03-25]. Dostupné z <https://opvv.msmt.cz/o-programu>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Výzva č. 02_16_022 – Šablony pro MŠ a ZŠ I – MRR* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2017b [cit.2022-04-10]. Dostupné z <https://opvv.msmt.cz/vyzva/vyzva-c-02-16-022-sablony-pro-ms-a-zs-i-mrr/text-vyzvy.htm>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Pravidla pro žadatele a příjemce zjednodušených projektů* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018a [cit.2022-04-10]. Dostupné z <https://opvv.msmt.cz/download/file2082.pdf>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Přehled šablon a jejich věcný výklad* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2018b [cit.2022-04-25]. Dostupné z <https://opvv.msmt.cz/download/file2552.pdf>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Přehled šablon a jejich věcný výklad* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2020 [cit.2022-04-25]. Dostupné z <https://opvvv.msmt.cz/download/file4881.pdf>

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obrázek č. 1: Plakát povinné publicity.....	26
Tabulka č. 1: Způsob výpočtu finanční podpory	38
Tabulka č. 2: Výpočet pro konkrétní výši podpory pro MŠ Louka	39
Tabulka č. 3: Kalkulačka indikátorů – Mateřská škola Louka.....	39
Tabulka č. 4: Specifické cíle Mateřské školy Louka.....	40
Tabulka č. 5: Šablona č. 3.I/2	41
Tabulka č. 6: Šablona č. 3.I/7	41
Tabulka č. 7: Šablona č. 3.I/9	42
Tabulka č. 8: Šablona č. 3.I/10	42
Tabulka č. 9: Indikátory projektu Šablony MŠ Louka.....	42
Tabulka č. 10: Oblast intervence	44
Tabulka č. 11: Vedlejší téma ESF.....	45
Graf č. 1: Získání informací o projektu Šablony	29
Graf č. 2: Zapojení do projektu	30
Graf č. 3: Pomoc při tvorbě žádosti či administraci projektu.....	31
Graf č. 4: Problémy s realizací projektu	32
Graf č. 5: Konkrétní problémy s realizací projektu.....	33
Graf č. 6: Výběr realizovaných šablon.....	34
Graf č. 7: Dostatečná/nedostatečná nabídka šablon.....	34
Graf č. 8: Přínos projektu pro školu	35
Graf č. 9: Možnost podání dalšího navazujícího projektu.....	36

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Dotazník pro vedoucí pracovníky mateřských škol

PŘÍLOHA 1: DOTAZNÍK PRO VEDOUCÍ PRACOVNÍKY MATEŘSKÝCH ŠKOL

Dobrý den,

jmenuji se Jitka Mísařová, jsem studentkou 3.ročníku na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Tento dotazník slouží pro mou bakalářskou práci na téma Zkušenosti mateřských škol s realizací projektu v rámci OP VVV "Šablony". Cílem mé práce je zjistit, jaké mají zkušenosti vedoucí pracovníci mateřských škol a s jakými problémy se setkávají při zpracování Šablon z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Budu moc ráda za vyplnění dotazníku pro výzkumné šetření. Na otázky je možná jedna i více odpovědí, pokud je odpovědí možných více, je to uvedeno u otázky. Některé otázky jsou otevřené. Dotazník je anonymní a slouží pouze pro účely bakalářské práce.

Velmi Vám děkuji za Vaši ochotu.

1. Kde/jak jste se dozvěděli o možnosti podávat projekt do Šablon? (Je možné vybrat 1 odpověď.)

- a) Přes avízo MŠMT
- b) Vlastním pátráním
- c) Od kolegů
- d) Od místní akční skupiny
- e) Jinde (uvedte prosím kde):

2. Do které výzvy/výzev „Šablon“ jste se zapojili? (Možnost vybrat více odpovědí.)

- a) Šablony I
- b) Šablony II
- c) Šablony III

3. Vyhledali jste pomoc se zpracováním žádosti o podporu nebo s administrací projektu? (možnost vybrat více odpovědí)

- a) Ne, žádost o podporu jsme zpracovali sami.
- b) Ne, projekt jsme administrovali sami.
- c) Ano, vyhledali jsme externistu na zpracování žádosti o podporu.
- d) Ano, vyhledali jsme externistu na administraci projektu.

4. Z jakého důvodu jste vyhledali pomoc se zpracováním žádosti o podporu nebo s administrací projektu?

Prosím vypište:

.....

5. Potýkali jste se v průběhu realizace s nějakými problémy? (Je možné vybrat 1 odpověď.)

- a) Ano
- b) Ne

6. Z níže uvedených odpovědí prosím vyberte, s jakými konkrétními problémy jste se v rámci realizace projektu potýkali. (Je možné vybrat více odpovědí.)

- a) Problém byl personální, nedařilo se nám najít zaměstnance podle navolené šablony
- b) Problém byl dodržet celkový počet zvolených šablon
- c) Měli jsme problém s nabídkami kurzů v rámci DVPP, nabídka pro nás nebyla dostatečná.
- d) Měli jsme problém se samotným vyhledáváním kurzů v rámci DVPP.
- e) Příliš složitý systém IS KP14+.
- f) Zprávy o realizaci byly velmi složité na vyplňování.
- g) Otázka není relevantní, problémy jsme neměli.
- h) Jiné (uveďte prosím jaké):

7. Jaké šablony jste v rámci projektu realizovali? (je možné vybrat více odpovědí)

- a) personální podpora (školní asistent/psycholog/chůva/speciální pedagog, sociální pedagog)
- b) osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů (vzdělávání pedagogických pracovníků – DVPP, profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím supervize/ mentoringu/koučinku, sdílení zkušeností pedagogů z různých škol, nové metody ve vzdělávání, zapojení odborníka z praxe do vzdělávání, osobnostně sociální rozvoj předškolních pedagogů, specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi, zahraniční stáže pedagogických pracovníků)
- c) usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ (prevence logopedických vad a problémů komunikačních schopností u dětí, individualizace vzdělávání v MŠ,
- d) aktivity rozvíjející ICT (využití ICT ve vzdělávání)
- e) rozvojové aktivity (projektový den ve škole/mimo školu)
- f) spolupráce s rodiči dětí MŠ a veřejností (odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí v MŠ, komunitně osvětová setkávání)

8. Domníváte, že nabídka šablon byla dostatečná?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne
- e) nevím

9. Domníváte se, že projekt byl/je pro Vaši školu přínosný? (je možné vybrat 1 odpověď)

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne
- e) nevím

10. Jak hodnotíte projekt Šablony?

Prosím vypište:

.....

11. Jaké přínosy vidíte v projektu Šablony pro Vaši školu?

Prosím vypište:

.....

12. Uvítali byste možnost podání dalšího navazujícího projektu v obdobném programu?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne
- e) nevím